

UNDERLAG FÖR UTVECKLING AV EN NY SAMORDNINGSFUNKTION INOM FUNKTIONSSTÖDSFÖRVALTNINGEN

Malmö stad

INNEHÅLL

BAKGRUND.....	2
Uppdraget.....	2
metoder för genomförandet.....	2
RESULTAT	3
Resultat från enkät riktad till förvaltningschefer.....	3
Nuläget	3
Förvaltningscheferna om samverkan inom funktionsrättsområdet.....	5
Behov av stöd från Samordningsfunktionen för funktionsstöd och tillgänglighet	5
Resultat från intervjuer med ansvariga kontaktpersoner.....	7
Den egna rollen	7
Arbetet relaterat Malmö stads och förvaltningarnas målsättningar	7
Behovet av stöd från ansvarig nämnd och funktionsstödsförvaltningen	8
Synpunkter från Funktionshinderrörelsen	8
Föreningarna om den nya funktionsstödsamordningen	11
Frågor om digitalisering och utveckling av en app	12
SWECOS REFLEKTIONER.....	13
BILAGA 1 - FÖRENINGAR SOM HAR BESVARAT ENKÄTEN.....	14

BAKGRUND

Funktionsstödsförvaltningen i Malmö har funnits sedan maj 2017. Förvaltningen har som uppdrag att skapa ett bra utbud av funktionsstödjande insatser till målgrupperna med intellektuell, fysisk och psykisk funktionsnedsättning.

Efter initiativ av funktionsstödsnämnden har Kommunstyrelsen i Malmö avsatt medel för att skapa en kommunövergripande tillgänglighetssamordning placerad i funktionsstödsförvaltningen. Den samordnande funktionen ska enligt planeringen innehålla tre roller: övergripande samordnare, samordnare med ansvar för kontakt med malmöbor och idéburen sektor samt eventuellt även samordnare för digital tillgänglighet. Under förutsättning att förslaget nämndbeslut fattas kommer rollerna på sikt att fördelas mellan tre heltidstjänster. Dessa ska tillsammans bilda ett team för tillgänglighetssamordning. I förarbetena till det politiska förslaget har ett antal tillgänglighetsstärkande arbetsuppgifter identifierats. Dessa behöver dock tydliggöras ytterligare samtidigt som samordning säkerställs. Detta är grunden till Malmö stads ansökan till Länsstyrelsen i Skåne om externt stöd.

UPPDRAGET

Malmö Stad har sett ett behov av att genomföra en nulägesanalys som underlag för att säkerställa att den nya samordnade funktionen organiseras på lämpligt sätt. Som ett led i detta har Sweco haft i uppdrag att ge stöd för att inhämta underlag till nulägesanalysen där fokus ligger på roll och ansvarsfördelning inom den samordnande funktion som i nuläget byggs upp. Målsättningen är att detta ska ge underlag till utformningen av en hållbar struktur för det framtida konkreta arbetet med tillgänglighet inom Funktionsstödsförvaltningen.

Uppdraget har haft fokus både på att beskriva nuläget kring hur Malmö stads förvaltningar arbetar med frågor som rör funktionsstöd tillgänglighet. Inom uppdraget inhämtas även uppgifter om behov som olika föreningar inom området uttrycker. Nulägesanalysen har på så sätt både haft en intern funktion och ett externt fokus.

METODER FÖR GENOMFÖRANDET

Uppdraget har huvudsakligen genomförts genom enkäter och intervjuer. Kopplat till detta har även en översiktlig dokumentstudie gjorts av stadens övergripande styrdokument av relevans för uppdraget.

Dokumentstudie av gällande styrdokument som underlag för enkät, intervjuguider och en initialt planerad workshop riktad till funktionshinderrörelsen. Den senare blev dock inställd som en följd av Coronapandemin. Istället genomfördes en enkät med huvudsakligen öppna frågor kring nuläget och där det fanns möjlighet att lämna önskemål om Malmö stads samordningsfunktionens framtida inriktning.

En *enkät* har genomförts riktad till Malmö stads förvaltningschefer. Enkäten ställde frågor om hur funktionshinderområdet hanteras i nuläget, hur man ser på roller och ansvar för de tillgänglighetssamordnare som staden i nuläget nyrekryterar till Funktionsstödsförvaltningen och om vilket stöd som olika förvaltningar efterfrågar. Målsättningen var att enkäten skulle ge underlag till planering av samordnarnas roller och ansvar för att de på ett relevant sätt ska kunna tillgodose olika förvaltningars behov. Totalt omfattade enkäten 14 personer. Elva personer besvarade enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens efter två påminnelser till 79 procent.

Intervjuer har genomförts med ansvariga för tillgänglighetsfrågor inom stadens förvaltningar. Intervjuer har huvudsakligen gjorts individuellt. I några fall har intervjuer genomförts i grupp via Teams. Frågor ställdes utifrån gällande mål och riktlinjer. Intervjuerna omfattade dessutom frågor om nuläget kring det arbete som sker inom förvaltningar samt kring vilken inriktning den nya samordningsfunktionen bör ha för att tillgodose förvaltningarnas behov. Frågor ställdes också specifikt om behov av stöd hos de kontaktpersoner som utsetts att hantera frågor om tillgänglighet och funktionsrätt inom Malmö stads olika förvaltningar.

Initialt fanns planeringen att genomföra en *workshop* med intressenter inom funktionshinder-rörelsen. Inom ramen för denna skulle dels en nulägesanalys om styrkor och svagheter i befintlig verksamhet samt en visionsövning genomföras för att få fram en gemensam målbild och fastställa centrala kvaliteter/arbetsätt inom området som den nya samordningsfunktionen skulle kunna bygga vidare på. Målsättningen var att ta reda på vad som behöver utvecklas. Då workshopen inte varit möjlig att genomföra har frågor i stället ställts i *enkät*. Totalt omfattade enkäten 41 personer. 17 föreningar besvarade enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens efter två påminnelser till 41 procent.¹

Enkätfrågor och intervjuguider har tagits fram gemensamt mellan konsultstödet och ansvariga kontaktpersoner inom Malmö kommun för att säkerställa träffsäkerhet och relevans utifrån stadens behov.

RESULTAT

I detta avsnitt redovisas resultat från enkäter och intervjuer som genomförts av Sweco inom ramen för processtödet.

RESULTAT FRÅN ENKÄT RIKTAD TILL FÖRVALTNINGSCHEFER

Som utgångspunkt till enkäten framhölls målsättningar om att Malmö stad ska vara en öppen, jämställd och inkluderande stad, fri från diskriminering, där alla ges lika rättigheter och möjligheter och där mångfalden är en tillgång. Malmöbor med behov av stöd och hjälp ska bemötas med respekt och ges förutsättningar för en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag och i samhället.

Nuläget

För att få kunskap om nuläget i stadens förvaltningars arbete inom området funktionsstöd och tillgänglighet ställdes ett antal frågor som rör detta.

En av frågorna till förvaltningscheferna gällde förvaltningarnas tillgång till tillgänglighetsresurser. Av svaren framkom att två förvaltningar idag inte har någon funktion med ansvar för dessa frågor. Det finns heller ingen planering av att införa någon form av tillgänglighetsfunktion. Av de förvaltningar som har tillgänglighetsresurser uppgav tre att de har en strateg, rådgivare eller utvecklare kring dessa frågor. Fyra uppgav att de utsett en kontaktperson för frågorna. Två svarade annan funktion och preciserade med att denna funktion bestod i en äldreombudsman, samt att frågorna ligger inom grunduppdraget för förvaltningen och därmed omfattar personalen som helhet. Dock framhöll samma person att kunskapen kring just dessa frågor varierar. Följande kommentarer lämnades till frågan tillhandahållande av tillgänglighetsfunktioner:

Frågan ligger som en del i Lokalsamordnaruppdraget. Finns också på föreningsavdelningen som stöd i frågorna.

Bevakar frågor som rör äldreområdet samt vara en rådgivande funktion till målgruppen äldre eller som finns inom förvaltningen.

Vi har tillsatt två personer som ska arbeta med detta uppdrag.

Vi har börjat titta på hur vi ska jobba med webbtillgängligheten i samband med nytt intranät i Malmö stad.

¹ Av det totala antalet föreningsrepresentanter som ingått i målgruppen för enkäten har nio haft en otillgänglig adress varför enkäten inte nått fram. Dessutom har nio respondenter inte öppnat den. Vad detta beror på är oklart men i många fall har enkäten skickats till en gemensam adress vilket kan vara ett skäl till att den inte nått en specifik person. Om dessa respondenter räknas bort uppgår svarsfrekvensen till 53 procent. En person har kontaktat Sweco då enkäten upplevdes svår att besvara. Denna person erbjöds att besvara enkäten per telefon men valde att avstå från detta.

Gällande den fysiska miljön har vi lokalstrategier, projektledare och lokalsamordnare som är kunniga. Kring alla barns rätt till stöd har vi förutom specialpedagog och psykologteam även en psykolog i en övergripande roll på huvudmannanivå.

Ingår i uppdraget som samordnare för arbetet med jämställdhet och antidiskriminering. Mottagare av stadsövergripande information och information från Länsstyrelsen som berör området funktionshinder.

På en fråga om hur länge funktionen funnits uppgav två att den funnits mindre än ett år. Två uppgav att den funnits sedan ett till två, en svarade tre till fem år och tre att de haft funktionen längre tid än fem år. En uppgav svaret vet ej.

På frågan om i vilken utsträckning förvaltningen tillhandahåller insatser och arbetssätt som svarar upp mot kommunfullmäktiges mål inom funktionsstöds- och tillgänglighetsområdet uppgav åtta av totalt elva svarande att de tillhandahåller det "ganska mycket" (4) eller "mycket" (4). En uppgav svaret "varken mycket eller lite" och övriga två "ganska lite". Bland kommentarerna framkom följande:

Vi tar hänsyn till tillgänglighetsområdet vi nybyggnation av fastigheter i Malmö stad.

Både tillgänglighetsrådgivare, som bistår både plan och bygglovsavdelningens samtliga handläggare, men också genom personal som arbetar Bostadsanpassning.

Utifrån lagstadgad verksamhet, lokaler.

Hela socialtjänstens uppdrag innebär att tillhandahålla individuellt anpassade insatser till alla malmöbor som ingår i förvaltningens målgrupper.

Jobbar med tillgänglighet på webben. Vid upphandling beaktas tillgänglighet mer numera.

På frågan om i vilken utsträckning förvaltningen genomför ett utvecklingsarbete i frågor som rör funktionsrättsområdet/funktionsstödande insatser till målgrupper med intellektuell, fysisk och psykisk funktionsnedsättning uppgav sex personer "ganska mycket" (3) eller "mycket" (3). Två uppgav svaret "varken mycket eller lite", en "ganska lite" och övriga två "lite/inte alls". Bland kommentarerna framkom följande:

Vi arbetar oftast via Malmö's föreningsliv som en möjliggörare i dessa frågor. Där sker huvuddelen av utvecklingsarbetet.

Utifrån lagarna SoL och HSL samt den enskilde individens behov.

Vi har tillsatt två tillgänglighetsamordnare

I samverkan med FSF finns en styrgrupp för socialpsykiatri med syfte att skapa och upprätthålla en fungerande samverkan mellan FSF och ASF genom att tydliggöra reglementena samt gemensamt driva ett strategiskt utvecklingsarbete för personer som behöver insatser från båda förvaltningarna. Årligen görs också en gemensam handlingsplan inom ramen för de statliga stimulansmedlen för Psykisk hälsa.

En av frågorna gällde i vilken utsträckning förvaltningen har en dialog och samverkar med andra förvaltningar i Malmö stad kopplat till frågor som rör funktionsrättsområdet. Fyra av totalt elva svarande att de har detta "ganska mycket" (3) eller "mycket" (3). Fem svarande uppgav svaret "varken lite eller mycket". En svarade "ganska lite" och en "lite/inte alls".

Bland kommentarerna framkom följande kring hur och kring vad en dialog förs med andra förvaltningar inom funktionsrättsområdet:

I byggnation om beställaren har behov.

Fremst Funktionsstödsförvaltningen.

Vi har ett socialpsykiatriskt team tillsammans med FSF.

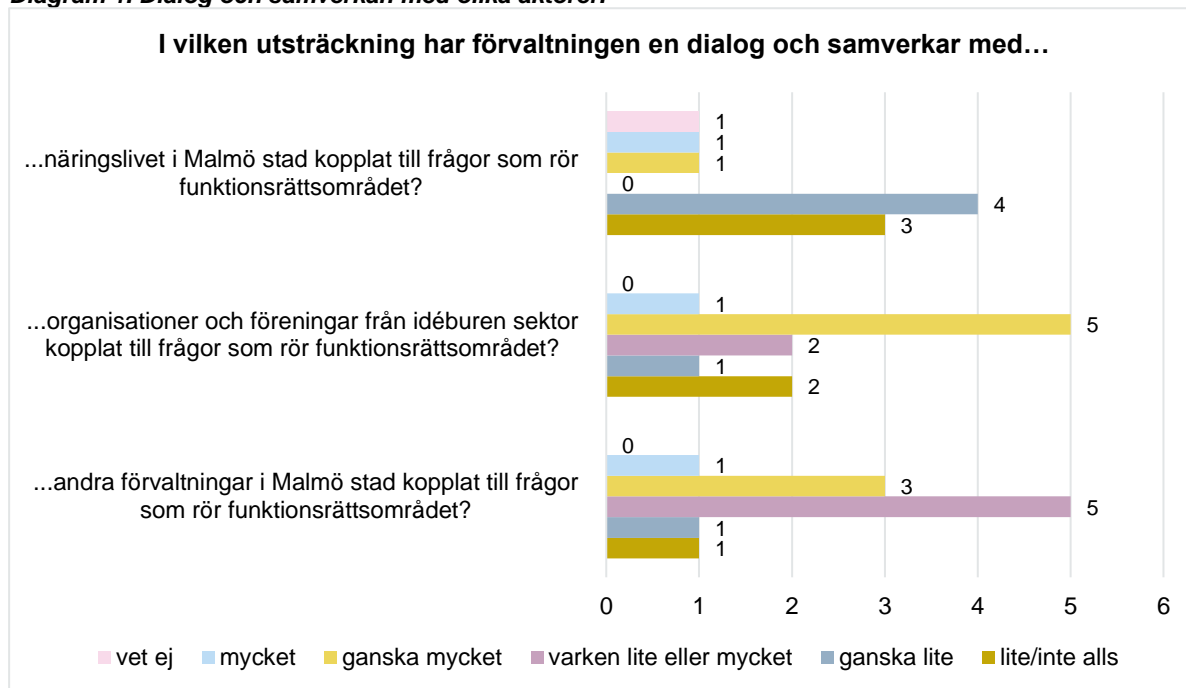
Kontaktperson för länsstyrelsen när det gäller nationella målen för funktionshinderpolitiken.

Kommunikationsavdelningen arbetar med samtliga förvaltningar avseende webbtillgänglighet.

Förvaltningscheferna om samverkan inom funktionsrättsområdet

I enkäten ställdes frågor om vilka man samverkar med i frågor som rör funktionsrättsområdet. Förvaltningschefernas svar framgår av diagram 1.

Diagram 1. Dialog och samverkan med olika aktörer.

I kommentarer till frågan om samverkan med organisationer och föreningar inom idéburen sektor framkom följande:

- Förvaltningen har en avdelning som arbetar med frågorna, Hälsa och förebyggande.
- ASF deltar i delar av FSF:s samverkansstruktur med idéburen organisation och brukare inom socialpsykiatri. Förvaltningen deltar i samverkansforum psykisk hälsa, på Lokalt forum vid förfrågan, vid storstadsnätverksträffar inom socialpsykiatri samt vid årliga inflytandeseminarium.
- Malmö stads råd för funktionshinderfrågor är ett råd under kommunstyrelsen. Fyra möten/år som föregås av au-möten. Man deltar också i en årlig konferens samt i samband med upphandling/kommunikation

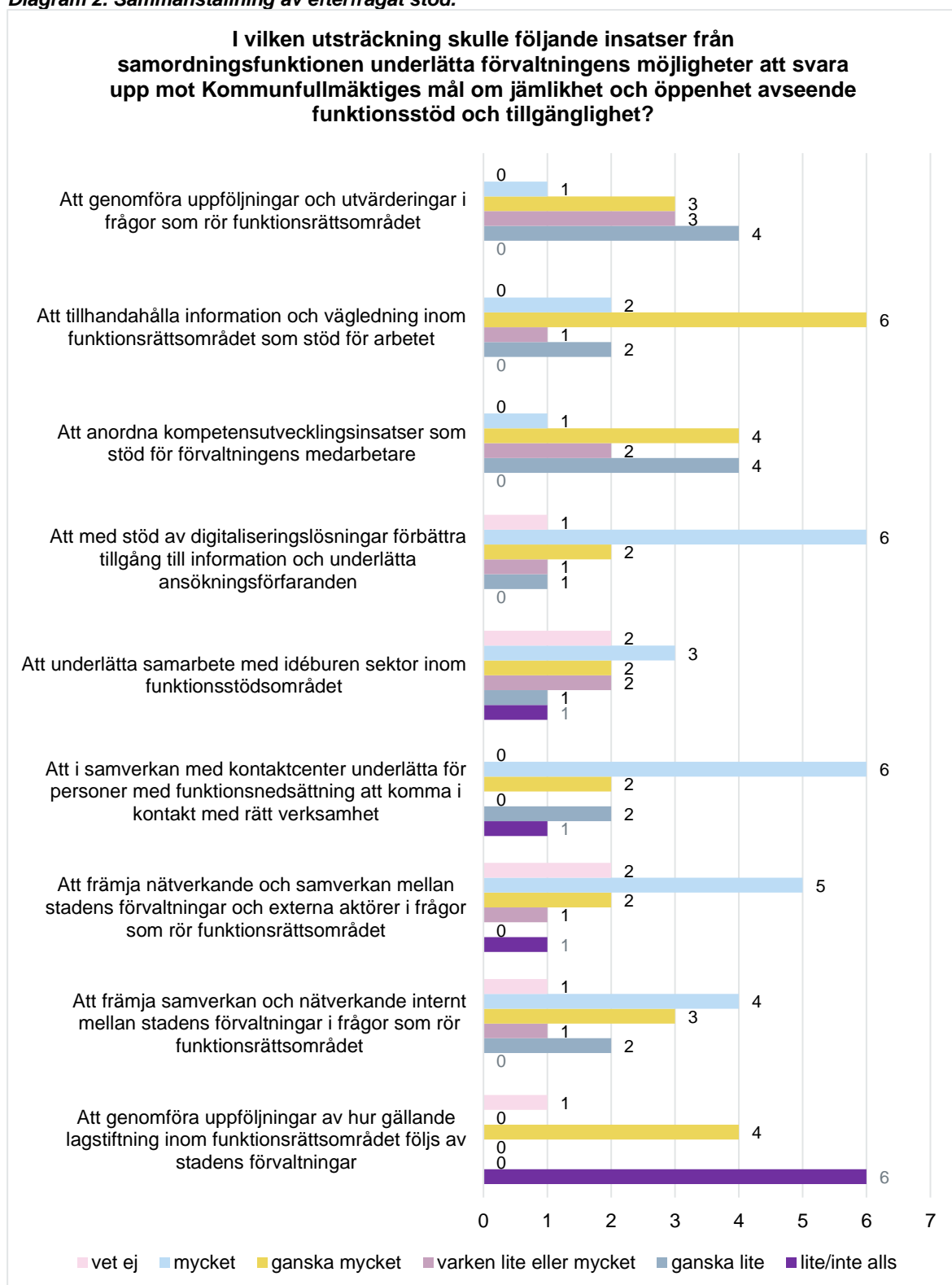
I kommentarer till frågan om samverkan med näringslivet framkom följande:

- Arbetsmarknadsavdelningen har samverkan med näringslivet avseende praktik.

Behov av stöd från Samordningsfunktionen för funktionsstöd och tillgänglighet

I maj 2017 inrättades funktionsstödsnämnden, med tillhörande förvaltning. Målsättningen var att med sammanhållen kompetens i funktionsstödsfrågor skapa ett bra utbud av insatser till personer med intellektuell, fysisk och psykisk funktionsnedsättning för att möta framtidens Malmö. Efter initiativ från funktionsstödsnämnden har kommunfullmäktige i Malmö som en satsning i funktionshinderpolitiken avsatt medel för att skapa en kommunövergripande funktionsstöds- och tillgänglighetssamordning med placering inom funktionsstödsförvaltningen. I diagram 2 redovisas vad förvaltningscheferna ser för behov av stöd från denna samordning.

Diagram 2. Sammanställning av efterfrågat stöd.

RESULTAT FRÅN INTERVJUER MED ANSVARIGA KONTAKTPERSONER

Totalt har tjugo personer inom Malmö stads olika förvaltningar med ansvar för olika frågor som rör funktionsrätt och tillgänglighet intervjuats. I detta avsnitt ges en sammanställd bild av huvuddragen i de intervjuades svar på frågor som ställts i intervjuerna.

Den egna rollen

Intervjuerna inleddes med frågor om de intervjuades roller och ansvar kopplat till området. Det framkommer att det inte finns någon tydlig roll som ligger till grund för arbetet. Oftast styrs arbetet av lagar och riktlinjer som ligger till grund för den enskilda förvaltningens arbete. Detta är fallet exempelvis inom stadsplanering, vård och omsorg samt utbildning. Merparten har haft rollen under en kortare tid upp till ett par år även om det varierar. Oftast, såvida inte området utgör en del av den enskilda förvaltningens uppdrag, är det en person som ansvarar för området som kontaktperson för förvaltningen. Inom Förskolförvaltningen, Kultur och fritidsförvaltningens och inom Kommunikationsavdelningen på Stadskontoret är man flera medarbetare som ansvarar för frågorna. I något fall uttrycks att detta är frågor som genomsyrar alla medarbetares arbetsuppgifter. Detta är fallet inom grundskolan.

Flera av de intervjuade uttrycker att de är ganska ensamma i sin roll som ansvariga för tillgänglighetsfrågorna varför de inte alltid har något naturligt bollplank för att diskutera frågorna inom förvaltningen. Dock finns även exempel där frågorna är levande för många. I dessa fall hör det samman med vikten av frågorna i förvaltningens huvuduppdrag såsom skola, kultur och fritid.

Arbetet relaterat Malmö stads och förvaltningarnas målsättningar

På frågor till de ansvariga kontaktpersonerna om hur den egna förvaltningen svarar upp mot Kommunfullmäktigemålen 2020 vara en öppen och jämlik stad är ett vanligt svar att man inte riktigt vet. Där det framförs att man gör det till del hänger det oftast samman med förvaltningens huvuduppdrag.

Beroende på de olika förvaltningarnas uppdrag finns en variation i hur perspektiven tillgänglighet och funktionsrätt integrerade i verksamhetens mål och arbete. Där detta inte är tydligt tenderar frågorna att tonas ned även där det finns en vilja att jobba med frågorna. Några för fram att det behöver bli tydligare i uppdragen och framförallt sättas mål kopplat till budgetprocessen om frågorna verkligen ska få den betydande roll de borde ha. Någon uttrycker att man behöver "lyfta upp frågan på ledningsnivå och på strategisk nivå så att det sen sipprar ner" för att det ska bli större fokus på området.

På en fråga om vilka hinder man ser när det gäller tillgänglighet är det vanligt att det finns ett behov av mer kunskap och kompetens på området för att verkligen kunna säkerställa att frågor om tillgänglighet och funktionsrätt ska få en större tonvikt. Även fysiska hinder samt hinder som hör samman med digitalisering och kommunikation förs fram.

En fråga ställdes i intervjuerna om andra horisontella perspektiv är mer integrerade som en del av arbetet än funktionsrätt och tillgänglighet (t.ex. jämställdhet, barnrättsperspektiv, miljö/ hållbarhet). Här nämnde flera av de intervjuade att framförallt barnperspektivet är något man arbetet en hel del med, inte minst de senare åren inför att barnkonventionen blev lag 2020. Att barnperspektivet lyfts fram på ett tydligt sätt menar flera också kan bero på att många kan relatera till detta genom att många har egna barn. Ett annat område som nämns och där Malmö stad arbetat på ett systematiskt sätt under längre till är olika miljörelaterade områden, såväl ekologiskt, ekonomiskt och socialt. Även jämställdhetsarbetet lyfts fram som ett gott exempel. Att man lyckas arbeta systematiskt med ett frågeområde och framförallt där man lyckas formulera indikatorer för uppföljning ger ofta goda effekter för frågors tyngd och implementering. Att på ett sådant sätt lägga fokus på frågor som rör områdena funktionsrätt och tillgänglighet är enligt flera av de intervjuade önskvärt om man verkligen ska få genomslagskraft i ett mer långsiktigt perspektiv.

Behovet av stöd från ansvarig nämnd och funktionsstödsförvaltningen

Några frågor ställdes i intervjuerna kopplat till den nämnd och funktionsstödsförvaltning som inrättades år 2017. En fråga gällde i vilken utsträckning och i vilka sammanhang man har haft kontakt med nämnden alternativt förvaltningen. Några nämner att de har återkommande kontakter både i det löpande arbetet och vid mer avgränsade aktiviteter kring exempelvis nätverksträffar. Merparten av de intervjuade uppger att de endast haft enstaka kontakter. Det är för många otydligt vilken roll förvaltningen har och några uttrycker att detta kunde ha informerats om på ett tydligare sätt.

När det gäller frågor om förväntningar på den nyinrättade kommunövergripande funktionsstöds- och tillgänglighetssamordning med placering inom funktionsstödsförvaltningen har många av de intervjuade en otydlig förväntan. Många lyfter dock att det är ett viktigt steg för att lyfta frågorna till ett mer generellt plan som på sikt kan bli avgörande för hur man arbetar vidare med frågorna. I nuläget känner dock merparten av de intervjuade inte till att funktionen ska inrättas. På frågor om vad en samordningsfunktion bör syssla med är ett vanligt svar att de bör utveckla en mötesplats mellan stadens förvaltningar, en kunskapsnod som kan hänvisa frågor vidare, men också vara en hjälp för att visa var man kan hitta relevant kunskap. Någon nämner att den nya funktionen kan öka möjligheter till dialog med brukarorganisationer. För de enskilda personer som ansvarar för frågor om funktionsrätt och tillgänglighet inom stadens förvaltningar framförs ett behov av kommunikation och att skapa kontakter med andra med erfarenheter som kan vara till nytta som ett stöd för arbetet. Här kan den nyinrättade samordningsfunktionen ha en givande roll. Huruvida den nya samordningsfunktionen kan underlätta målsättningen om ett tillgängligt Malmö, på kort och lång sikt tycker många däremot är svårt att svara på. Dock ser man det som viktigt att på olika sätt stödja att frågorna får ett större fokus, att kunskapsnivån höjs och att frågor som rör funktionsrätt och tillgänglighet främjas.

I det fall det ska etableras nätverk och annan samverkan framförs det att detta vore bra och önskvärt, men att det är viktigt att det finns anpassning av såväl innehåll som deltagare för att ett sådant nätverk ska bli slagkraftigt. Finns inte en koppling till de aktuella förvaltningarnas reella behov finns en tveksamhet till att det behövs fler nätverk än vad som redan finns. Såvida det finns ett tydligt syfte med nätverkande är en allmän uppfattning att detta i dessa fall är något som cheferna inom stadens olika förvaltningar är positiva till. Trots detta finns framförallt en risk att tiden inte räcker till då andra uppgifter kan ha högre prioritet. I sammanhanget framförs från flera att det ansvar personerna har endast utgör en liten del av arbetsuppgifterna som helhet varför det kan vara annat som konkurrera om medarbetarens tid och resurser.

SYNPUNKTER FRÅN FUNKTIONSHINDERRÖRELSEN

Inledningsvis fick föreningsrepresentanterna besvara några övergripande frågor om hur du upplever Malmö stads arbete med funktionshinderfrågor relaterat till behov hos medlemmar i den förening du företräder. Respondenterna fick ange vad de tycker är bra, vad de tycker är dåligt och vad de anser kan förbättras. Respondenternas svar redovisas i tabell 1.

Tabell 1. Funktionshinderföreningarna om vad som fungera bra, dåligt och kan förbättras.

Vad är bra?	Vad är dåligt?	Vad kan förbättras?
<ul style="list-style-type: none">• Tillgänglighetssamordnare!• Att vi får ekonomiska resurser till att genomföra vår verksamhet och vara ett stöd till denna viktiga och utsatta målgrupp• Man vet om problemen• Organisationsbidrag• Funktionshinderrådet• Fänrik 5 rummet	<ul style="list-style-type: none">• Svårighet att "någon" tar till sig våra synpunkter• Men är dåliga på åtgärder• Att inte ta tillvara civilsamhället• p-platser för rörelsehindrade avgiftsbelagda är svårt för medlemmarna• Tyvärr dålig tillgänglighet för gående när man besöker	<ul style="list-style-type: none">• mycket kan bli bättre• Samarbete/samordning• Mer resurser• En bättre uppföljning av arbeten som sker inom Malmö• Att daglig verksamhet tar nytta av föreningarna• information och hemsidan Malmö stad

<ul style="list-style-type: none"> • Att man tänkt på framkomligheten när det gäller funktionshindre. • Lättlästa delar på hemsidan, organisationsstöd, sociala aktiviteter, arbete kring SRHR samt strategi. • Info • Bra utbud med arbetsrehabilitering i form av Fontänhuset men också andra kommunala sysselsättningar. • Att vi ges möjlighet hjälpa senior ta del av kommunens digitala samhällstjänster. • Det finns en öppenhet för förändring och att arbeta med brukarperspektiv. • Att ni arbetar med frågan • För oss fungerar det bra • En väldigt bra sak med Malmö stad är att de ger bidrag till föreningarna. Det betyder jättemycket. I en förening kan vi bygga upp en verksamhet utifrån vad vi verkligen känner att vi vill och mår bra av. Det ger verkligen bättre mående och hälsa, skapar gemenskap och bidra till en upplevelse av mening i livet. 	<p>Njurmottagningen. Beror på allt byggarbete som pågår just nu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Många av de vi möter känner oro i sin kontakt med socialtjänsten, framförallt om ärendena rör deras barn. Många är oroliga att socialtjänsten ska "ta" deras barn om de kommunicerar att de behöver stad. Tror det behövs mer stöd till personer inom LSS om vad socialtjänsten är och gör. • Vet ej • Inget. • Kommunens digitala tjänster är i stor utsträckning inte anpassade för seniorer. • Att inte kunna arbeta långsiktigt på grund av att verksamheten bygger på årliga bidrag. • Ökat arbete för osynliga funktionsvariationer • Inget direkt • Våra medlemmar klagar sällan på insatserna de får av kommunen. Många har boendestöd, vissa har kontaktperson, några bor på LSS. De klagar faktiskt inte utan verkar tacksamma för den hjälp de får. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brukarinflytande • Vi vill lyfta vikten av de organisationsstöd som Malmö Stad bidrar med, och skulle vilja att dessa var ytterligare tryggare. Vi ser en osäkerhet hos brukarorganisationer/målgrupps organisationer kring om de ska kunna ha kvar sin verksamhet, fortsätta sitt arbete osv. Att ha kontinuerlig tillgång till en lokal är nödvändigt för en fungerande verksamhet. Speciellt om lokalen är till för en grupp som exempelvis inte kan ta sig till alla platser till följd av fysiska rörelsehinder, blir stressad eller orolig av nya miljöer, har svårt att hitta eller är beroende av yttre stöd (som färdtjänst/ledsagare) att ta sig dit. Att ha tillgång till en trygg lokal underlättar allt medlemsarbete. • Det hade behövts fler arbetsplatser kommunalt som hade kunnat anställa personer med psykisk ohälsa. Inte sysselsättningsverksamhet utan vanliga anställningar med ev stöd av lönebidrag. • En gemensam planering borde tas fram för att hjälpa kommunens seniorer bli digitalt delaktiga. • Att se saker och ting ur ett rent brukarperspektiv. • Att ni använder ordet funktionshinder, vilket enbart innefattar fysiska hinder i miljön, inte hinder för individen. • Inget • Jag tror kommunen kan bli bättre på att hjälpa personer med funktionsnedsättning att mer delta på evenemang som är riktade till allmänheten, dvs inte bara i verksamheter för den egna målgruppen.
---	--	---

För att lyfta perspektivet och tänka mer långsiktigt fick föreningarna fundera lite bredare för att besvara följande fråga:

Tänk dig att Malmö stad har vunnit pris som landets bästa kommun ur ett funktionsrättsperspektiv. Vad är annorlunda än nu?

Föreningarna lämnade följande svar:

- *Inte mycket*
- *Priset säger inget! Hur dåligt är det i andra kommuner?*
- *Finns ett diversifierat utbud av stöd och hjälp, unik individanpassning,*
- *Ökad habersättning.*
- *De med funktionsnedsättning kommer in i alla lokaler/tillgänglighet och kan delta aktivt i staden. Ingen kraft behöver läggas för den enskildes rätt i samhället utan alla har samma rättigheter och skyldigheter. Riktlinjer för hjälpbehov är moderniserade till unga aktiva människor.*
- *Olika sorters tillgänglighet har ökat. Fysiska möten, tele, it, osv. Man har anställt fler med brukarerfarenhet, Peer Supporter*
- *Det måste finnas tillgänglighet för rullstolsburna, blinda och döva eller hörselskadade på alla mottagningar sjukhus, apotek, affärer m.m.*
- *Alla som jobbar på daglig verksamhet får en rimlig ersättning för det, alla organisationer för personer med funktionsnedsättning har tillgängliga lokaler med trygga kontrakt och personer med funktionsnedsättning (också intellektuell) sitter med i styrgrupper och i kommunfullmäktige.*
- *Jag har inte varit engagerad tillräckligt länge för att se skillnaden. Det jag uppskattar med Malmö stad är träffarna som anordnas varje år i samband med ansökan om organisationsbidrag, dessa har utvecklats. De bytt fokus från att bara handla om vissa organisationer/bidraget till att lyfta fram politiker/tjänstemän som arbetar inom området samt presentation av flertalet av organisationerna närvarande vilket var mycket intressant.*
- *Ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter och resurser mellan myndighet och den ideella sektorn.*
- *Att själv kunna komma in och ut i våra offentliga lokaler.*
- *Personer med funktionsnedsättning gör uppgifter ute i samhället som märks och syns och fungerar. Fler har en samhällelig roll.*

På en fördjupande fråga fick föreningarna dessutom ange **på vilka sätt Malmö stads funktionsstöds- och tillgänglighetssamordnare har hjälpt till att göra staden till vinnare.**

Följande svar lämnades:

- *Vet ej för dom har inte börjat än*
- *Nyttillträdde, vi har ingen erfarenhet av deras arbete*
- *Tagit hjälp av föreningar och ideell sektor, idog arbete, samverkan*
- *Startat olika samarbetsplattformar.*
- *Varit hjälp till företag att anpassa lokaler*
- *Sett behov och tillsatt kompetens som t.ex. Peer supporter*
- *Vet inte. Vi har inte varit i kontakt med dessa. Istället har vi haft bra samtal med utvecklingssekreteraren.*
- *Genom att konsekvent peka på de förbättringar som krävs för att nå en jämställd platå myndighet/ideella sektorn.*
- *Genom samarbete innan olika beslut tas t.ex. Vid byggnationer*
- *Jag tror många skulle vilja delta i en aktivitet där de känner att de gör nytta för andra, att de gör något gott själva och inte bara tar emot hjälp. Det behöver inte alls vara lönearbete, det kan vara en volontärensats, t ex i miljöarbete.*

Föreningarna om den nya funktionsstödsamordningen

På likande sätt som de verksamma cheferna och förvaltningstjänstemännen inom Malmö stad fick föreningarna möjlighet att besvara frågor om Malmö stads nyinrättade funktionsstöds- och tillgänglighetssamordning. En första fråga handlade om vilka uppgifter man anser att samordningsfunktionen ska prioritera för att tillgodose behov hos den egna organisationen. Frågan löd: **Vilka behov kan tillgänglighetssamordningen fylla, det vill säga vad ska samordningen ha ansvar för? Skriv allt du kommer på!**

- Att vara länk mellan föreningar och kommun.
- Goda kontakter, kontinuitet, ingen faller mellan stolarna.
- Bättre tillgänglighet i den offentliga miljön, bättre kollektivtrafik, bättre tillgänglighet till offentliga lokaler.
- Daglig verksamhet bör ligga på första våningen. Ej hiss.
- oklart då jag inte hört om denna funktion och får inga träffar på malmo.se tillgänglighet på restauranger, samarbeta med andra skånska kommuner och bilda grupp inom regionen för likabehandling.
- Allas lika rätt till samma möjligheter att delta i samhället, undanröja fysiska och psykiska hinder för tillgänglighet, sprida information, utveckla kanaler för samarbete mellan olika organisationer /myndigheter.
- Att patienterna känner sig trygga när de söker vård, åker buss och taxi, vågar vistas ute och gå och handla.
- Stöd till medlemsorganisationer och individer, stöd i kontakt med myndigheter, stöd till påverkan.
- Träffar för att höra från de olika organisationerna som jobbar inom funktionshinderområdet, informera att denna tjänst nu är tillsatt/presenter sig för oss/Malmöborna, se över tillgänglighet i kommunala lokaler (inte bara fysiskt men språkligt/psykiskt genom utformning av lokaler samt skyltning) m.m.
- Det är ett jättestort område. Samordna de insatser inom tillgänglighet som redan finns i organisationen. Vara vakna på de förändringar som krävs för att uppnå tillgänglighet.
- Tillgänglighet, såväl fysiskt som digitalt. Dvs att det finns möjlighet att röra sig i samhället, men även lättnavigerad information att tillgodose sig med. Möjlighet för personer med funktionsvariation att navigera i samhället. Detta gäller framförallt i ett digitaliserat samhälle där många har svårt att få fysiska möten m.m.

Vid ett par följdfrågor fick föreningarna därefter ange vilken uppgift de anser är den absolut viktigaste för tillgänglighetssamordningen att prioritera av dessa samt vilka de ser som viktiga att prioritera i andra och tredje hand. Respondenternas svar redovisas i tabell 2.

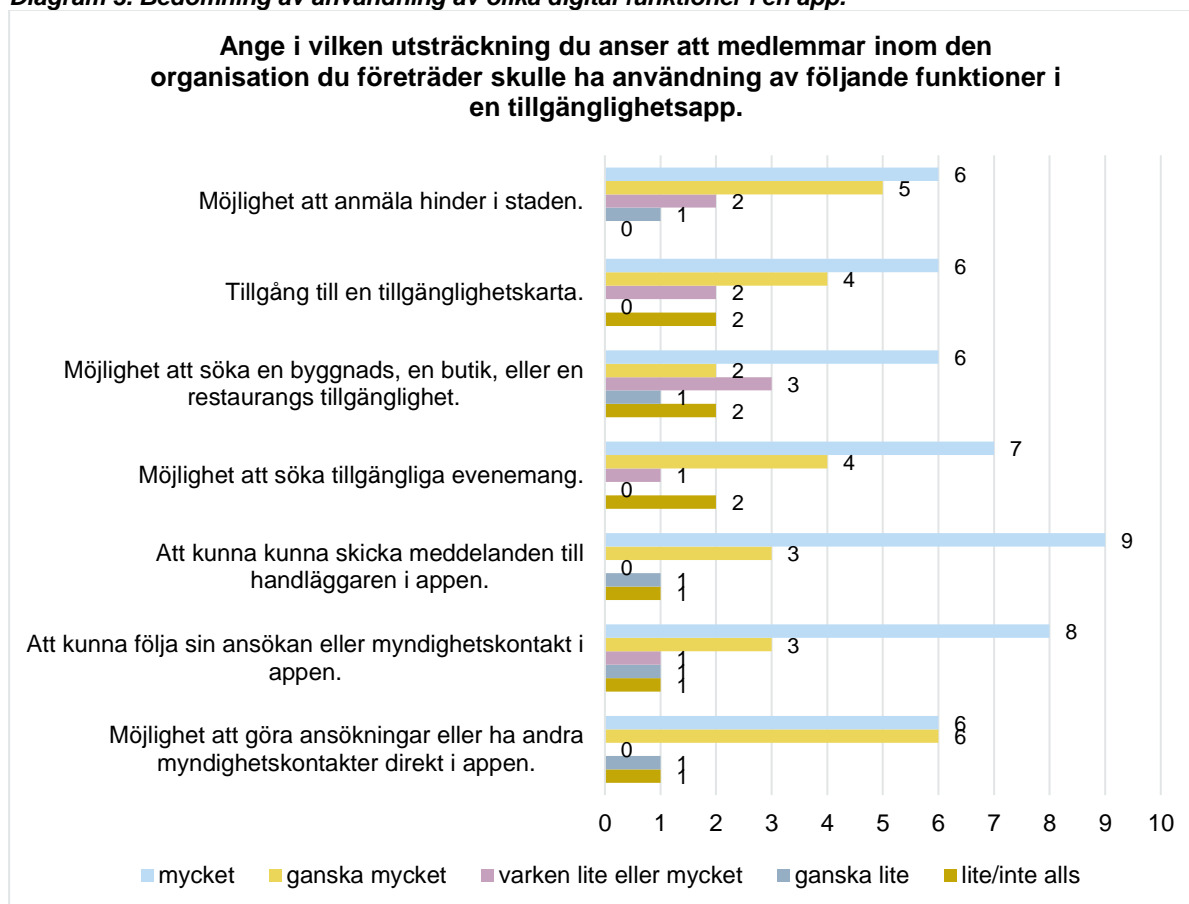
Tabell 2. Föreningar om prioriterade uppgifter för Malmö stads samordningsfunktion

Viktigast att prioritera	Prioritet 2 och 3
<p>Att se till att våra åsikter tas på allvar och vi är med i de olika processerna.</p> <p>Resurser.</p> <p>Se till så att gällande lagar följs vid ny och ombyggnad, både i lokaler och i den offentliga miljön.</p> <p>Tillgänglighet.</p> <p>Samarbete med andra kommuner för att öka tillgängligheten i de kommuner som är sämre.</p> <p>Allas lika rätt till samma möjligheter att delta i samhället.</p> <p>Malmöborna måste känna sig trygga vid utevistelse.</p> <p>Att presentera sig för organisationerna, vi visste inte att det fanns.</p> <p>Lyfta gemensamma frågor för den ideella sektorn.</p> <p>Att fortsätta ge möjlighet till fysiska möten. Att säkerställa att visa personer inte är digitala.</p> <p>Samarbete mellan kommunen och Funktions-rörelsen.</p> <p>Hitta uppgifter för personer med funktionsnedsättning i samhället där de kan känna att de gör nytta, även om det bara handlar om en dag per månad eller några timmar per vecka.</p>	<p>Att rapportera till oss det som händer, hålla oss underrättade och låt oss finna att vi är "experter" för vi utsätts dagligen för orättvisorerna.</p> <p>Dialog, mod.</p> <p>Egen inventering av tillgängligheten i Malmö.</p> <p>Att försöka lägga alla daglig verksamheter på första våningen.</p> <p>Information, samarbete.</p> <p>Ha bra kommunikationer i staden.</p> <p>Jag känner en ung man i en annan kommun som har ett allvarligt fysiskt funktionshinder. Ändå är han ansvarig för en webkurs som innehållsmässigt är på universitetsnivå.</p> <p>När man träffar honom första gången, så är det - ärligt talat - svårt att tro att han skulle det. Men han gör faktiskt och är anställd på halvtid för denna kurs skull, och det fungerar. De flesta som går internetkursen vet antagligen inte om hans funktionsnedsättning.</p>

Frågor om digitalisering och utveckling av en app

Kommunen ska åtgärda enkelt avhjälpna hinder och har ambitionen att ta bort dessa hinder. En relevant fråga i sammanhanget är om en app kan vara en hjälp när det gäller att röra sig i staden och att aktivt delta i samhället. Med evenemang avses i detta fall kultur- och fritidsarrangemang, till exempel konserter och fotbollsmatcher. För att få kunskap om hur funktionshinderföreningarna ser på nytta av utvecklandet av en app samt vad denna i så fall ska användas för ställdes frågor om intresset för funktioner i en sådan app. Föreningarnas svar kring olika funktioner redovisas i diagram 3.

Diagram 3. Bedömning av användning av olika digitala funktioner i en app.

Föreningsrepresentanterna fick också möjlighet att ange eventuella andra funktioner som skulle vara önskvärda i en tillgänglighetsapp som Malmö stad ansvarar för utifrån medlemmarna i föreningarnas organisationers behov. Följande förslag lämnades:

- *Lätthanterad! Det finns appar i dag som inte fungerar Till ex. Fixa min gata.*
- *Bra om all relevant information är samlad i en app med enkel struktur eftersom malmo.se är svår att hitta på*
- *Även möjlighet till att fysisk möta någon som kan hjälpa att lära ut appen. Respektive möjlighet till fysiska möten för de människor som inte vill eller har tillgång till it teknik.*
- *Bra att veta om det pågår gatuarbeten, om tex vattnet måste slåss av någon/några timmar, Om det hänt någon olycka så att vägen/gatan inte är framkomlig Inställda föreställningar Dålig framkomlighet på gatorna pga vägarbeten*
- *Önskvärt hade varit en samlad nationell app för alla myndighetskontakter. Alla kontakter med Försäkringskassa, Skatteverket, Kommunen, vårdcentralen mm. Det är i dagsläget ibland svårt för våra medlemmar att ha koll på alla kontakter. Ännu svårare blir det såklart när våra medlemmar periodvis inte mår så bra psykiskt vilket påverkar att det är ännu fler kontakter som behövs.*

SWECOS REFLEKTIONER

Här kommer i punktform några reflektioner om vad som framkommit i enkäter och intervjuer och som kan ge underlag till utveckling av den nyinrättade samordningsfunktionen. Sweco vill dock betona vikten av att titta på enskilda resultat kopplat till olika frågeställningar och att fortsätta att föra en dialog med förvaltningarnas kontaktpersoner kring dessa frågor samt med förenings-representanter för att verkligen kunna tillgodose och göra avvägningar mellan olika behov.

- Många uttrycker att det behövs en tydlig beskrivning av samordningsfunktionens roll och ansvar för att man dels ska ha kännedom om att funktionen finns, dels för att det ska kännas relevant att ta kontakt kring olika frågeställningar.
- Det är viktigt att tydliggöra resultat av samordningsfunktionens arbete gärna kopplat till mål och indikatorer på kommungemensam nivå. Här behövs en systematisk uppföljning.
- Att höja kunskapsnivån kring frågorna i de olika förvaltningarna framförs som viktigt. Dock efterfrågas i första hand inte generell kunskap kring frågorna utan det behöver finnas en tydlig koppling till de aktuella förvaltningarnas arbete. Annars finns en risk att det inte upplevs vara relevant och kan bli fortsatt nedprioriterat.
- Det är viktigt att de till funktionsrätt och tillgänglighet i ett brett perspektiv så att samordningsfunktionen lägger för stor tonvikt vid fysisk tillgänglighet. Många har behov av kommunikativ tillgänglighet och här handlar det inte enbart om en funktionsnedsättning utan kan handla om exempelvis språkkunskaper i svenska och annat som riskerar att skapa och vidmakthålla segregation.
- Att det finns nätverk som betonar frågorna upplevs viktigt från alla målgrupper som tillfrågats. Här är det dock viktigt att det verkligen finns ett tydligt syfte för att nätverksträffar ska upplevas relevanta och därmed bli prioriterade.
- Genom att många beskriver att de är ganska ensamma inom sina respektive förvaltningar med ansvar för frågor kopplat till funktionsrätt och tillgänglighet efterfrågas någon form av bollplank. Att kunna utbyta erfarenheter med persona även inom andra förvaltningar kan här bli givande. Även denna funktion skulle kunna utvecklas inom samordningsfunktionen.
- Det uttrycks önskemål om att samordningsfunktionen ska vara en nod, "en väg in", som både samlar information och sprider information och kontakter.
- Det upplevs som viktigt att öka samarbetet med den ideella sektorn för att säkerställa ett väl integrerat funktionsrätts- och tillgänglighetsarbete. Här behövs ett närmare kontinuerligt samarbete. Att visa på resultat från en sådan samverkan är sannolikt viktig för att kunna åstadkomma ett långsiktigt och förtroendeingivande utvecklingsarbete.
- För föreningarna är det många som ser utveckling av en gemensam app med olika funktioner som önskvärd. Att utveckla digitaliseringslösningar är också något som efterfrågas av förvaltningsrepresentanterna som intervjuats.

BILAGA 1 - FÖRENINGAR SOM HAR BESVARAT ENKÄTEN

1. DHR Malmö Avdelning
2. Tillgänglighetgruppen.se
3. Lajvet Psykiskt hälsoforum
4. Reumatikerförbundet.
5. Föreningen grunden Malmö
6. Neuro Malmö
7. OCD förening i Malmöområdet
8. Hörselskadades förening i Malmö
9. RFSU Malmö
10. Autism
11. Mind
12. Stilla-koncernen ekonomiska förening
13. SeniorNet Malmö
14. Fontänhuset Malmö
15. Positiva Gruppen Syd
16. MAFF Malmö Fibromyalgiförening
17. Föreningen SofiaKultur

Beställare Malmö stad, Funktionsstödförvaltningen
Uppdrag PM Underlag för ny samordningsfunktion för funktionsrätt och tillgänglighet
Konsult Charlotte Sävås Nicolaisen